

bron 10

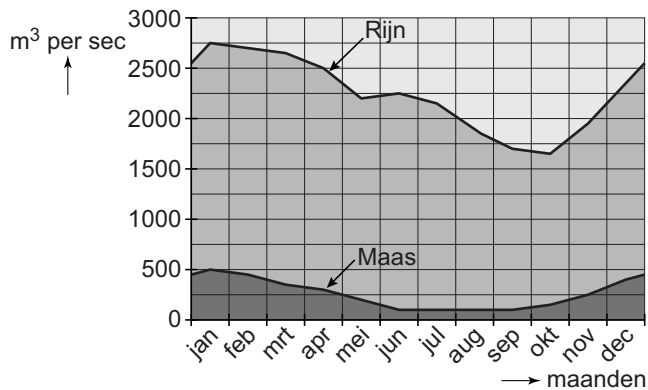
Verkeersintensiteit waterwegen

- 2p 15 Drie leerlingen doen ieder een uitspraak over bron 10.
Erwin zegt: "Over het Amsterdam-Rijnkanaal werd in 2007 tussen de 25 en 50 miljoen ton vervoerd."
Isa zegt: "Vanuit Rotterdam wordt per binnenvaartschip meer over de Waal naar Duitsland vervoerd dan over de Maas naar Frankrijk."
Luca zegt: "Binnenvaartschepen hoeven vanuit Rotterdam niet via de Noordzee om naar de haven van Antwerpen te varen."
→ Neem de namen Erwin, Isa en Luca over op het antwoordblad en geef van elke uitspraak aan of deze juist of onjuist is.

bron 11

Debietverloop van Rijn en Maas

- 2p **16** Bekijk bron 11.
In het stroomgebied van de Maas valt in de zomer evenveel neerslag als in de andere seizoenen. Toch heeft de Maas in de zomer een lager debiet dan in de winter.
→ Noem de twee oorzaken van het lage debiet van de Maas in de zomer.
- 1p **17** Klimaatverandering levert vooral voor de laaggelegen gebieden grote problemen op.
Oorzaken hiervan zijn in willekeurige volgorde:
- 1 een toenemend gevaar van overstromingen in de stroomgebieden
  - 2 afsmelten van landijs en gletsjers
  - 3 opwarming van de aarde
  - 4 uitstoot CO₂ neemt toe
  - 5 meer gletsjerwater en zware regenbuien veroorzaken hoge piekafvoer
- Neem de cijfers 1, 2, 3, 4 en 5 van de oorzaken in de juiste volgorde over op het antwoordblad.

bron 12

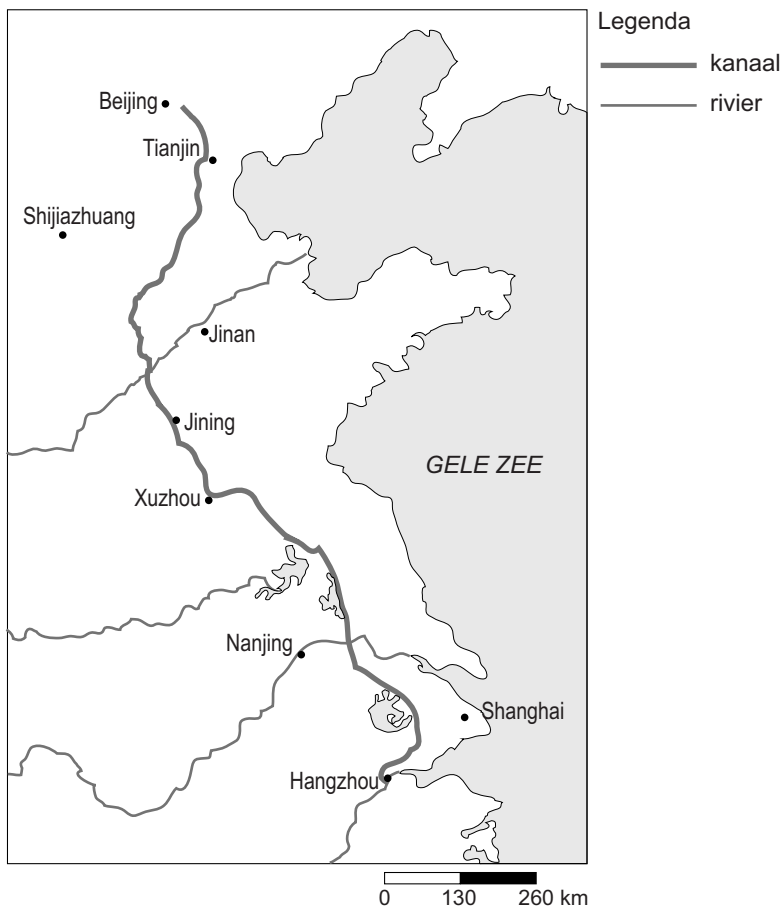
Een nieuwe boerderij op een kunstmatige woonheuvel in de uiterwaarden

- 1p 18 In de uiterwaarden worden soms nieuwe boerderijen of huizen gebouwd op kunstmatige woonheuvels (zie bron 12).
→ Geef een reden waarom dit **niet** past in het beleid van meer ruimte scheppen voor rivieren.
- 2p 19 Het duingebied langs de Noordzeekust wordt ernstig bedreigd door verzilting.
→ Noem eerst de menselijke oorzaak van deze verzilting.
→ Beschrijf daarna op welke wijze dit leidt tot verzilting.
- 1p 20 Het Nederlandse rivierenlandschap is onder andere opgebouwd uit oeverwallen en komgronden, die elk hun eigen kenmerken hebben. Achter welke letter staan de juiste kenmerken bij komgrond en oeverwal?

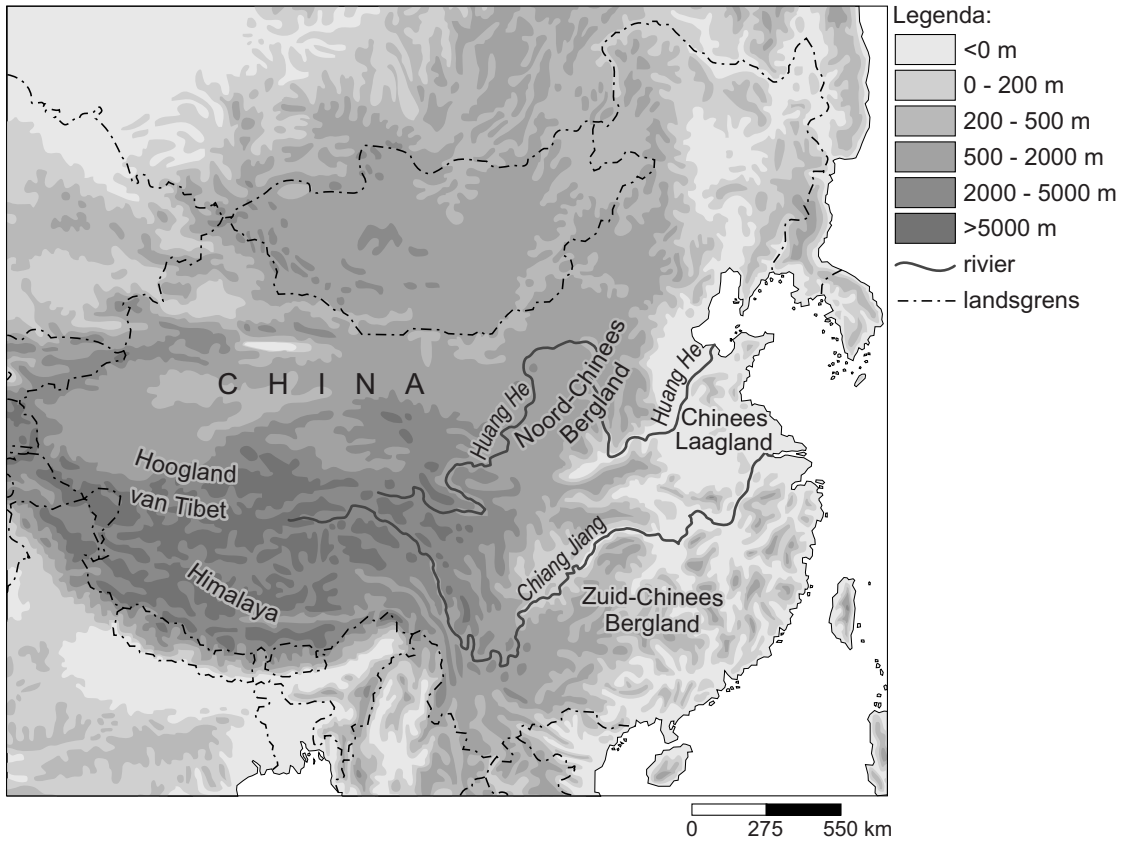
	komgrond	oeverwal
A	bestaat uit grof zand, wordt gebruikt als akkerland, is hoger gelegen en ligt niet direct naast de rivier	bestaat uit zware rivierklei, wordt gebruikt als weiland, is lager gelegen en ligt dicht bij de rivier
B	bestaat uit grof zand, wordt gebruikt als akkerland, is lager gelegen en ligt direct langs de rivier	bestaat uit zware rivierklei, wordt gebruikt als weiland, is lager gelegen en ligt verder weg van de rivier
C	bestaat uit zware rivierklei, wordt gebruikt als weiland, is lager gelegen en ligt direct langs de rivier	bestaat uit grof zand, wordt gebruikt als akkerland, is hoger gelegen en ligt verder weg van de rivier
D	bestaat uit zware rivierklei, wordt gebruikt als weiland, is lager gelegen en ligt niet direct langs de rivier	bestaat uit grof zand, wordt gebruikt als akkerland en voor bewoning, is hoger gelegen en ligt dicht bij de rivier

bron 13
Grote Kanaal

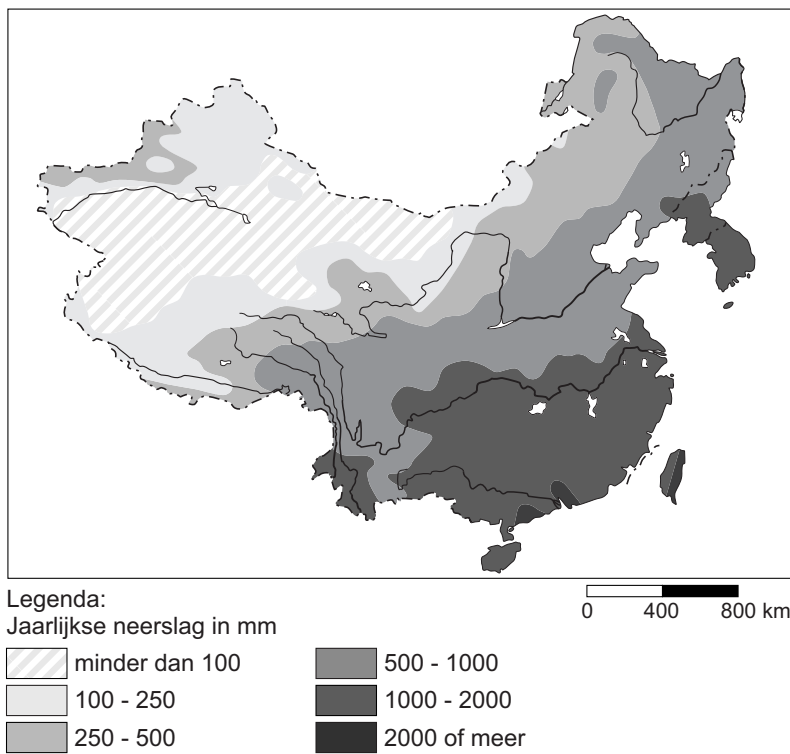

- 2p 21 Op de kaart in bron 13 zie je dat de meeste rivieren in China in een bepaalde hoofdrichting stromen. Het Grote Kanaal loopt van Hangzhou naar Beijing.
→ Noem de twee redenen waarom dit kanaal is aangelegd.
- 1p 22 Het grootste deel van het Midden-Oosten heeft een steppeklimaat of een woestijnklimaat.
Wat is de juiste conclusie over de waterbalans en de waterschaarste voor dit deel van het Midden-Oosten?
- A De waterbalans is negatief en er is geen waterschaarste.
  - B De waterbalans is negatief en er is wel waterschaarste.
  - C De waterbalans is positief en er is geen waterschaarste.
  - D De waterbalans is positief en er is wel waterschaarste.

bron 14
Oost-Azië reliëf

bron 15
Oost-Azië neerslag

bron 16

Invultekst

De Huang He en de Chang Jiang zijn twee belangrijke rivieren in China. De Huang He ligt in ... **P** ... (Noord-China / Zuid-China) en is een ... **Q** ... (gemengde rivier / gletsjerrivier). Het stroomgebied van de Huang He is een ... **R** ... (droger / natter) gebied dan dat van de Chang Jiang. De Chang Jiang is een ... **S** ... (gemengde rivier / gletsjerrivier).

- 2p **23** Bekijk bron 14 en bron 15 en lees bron 16.
→ Neem de letters P, Q, R en S uit bron 16 over op het antwoordblad en kies telkens het juiste woord.

- 1p **24** Bekijk bron 14.
Veel rivieren in China ontspringen in de Himalaya en het Hoogland van Tibet. Ze lopen via het Zuid-Chinees Bergland of het Noord-Chinees Bergland naar het Chinees Laagland.
Achter welke letter staan de juiste kenmerken van de rivieren bij Himalaya/Hoogland van Tibet en Chinees Laagland?

	Himalaya en Hoogland van Tibet	Chinees Laagland
A	bovenloop, er is evenwicht tussen sedimentatie en erosie	benedenloop, er is evenwicht tussen sedimentatie en erosie
B	bovenloop, er vindt vooral erosie plaats	benedenloop, er vindt vooral sedimentatie plaats
C	middenloop, er is evenwicht tussen sedimentatie en erosie	benedenloop, er vindt vooral erosie plaats
D	middenloop, er vindt vooral sedimentatie plaats	benedenloop, er vindt vooral sedimentatie plaats

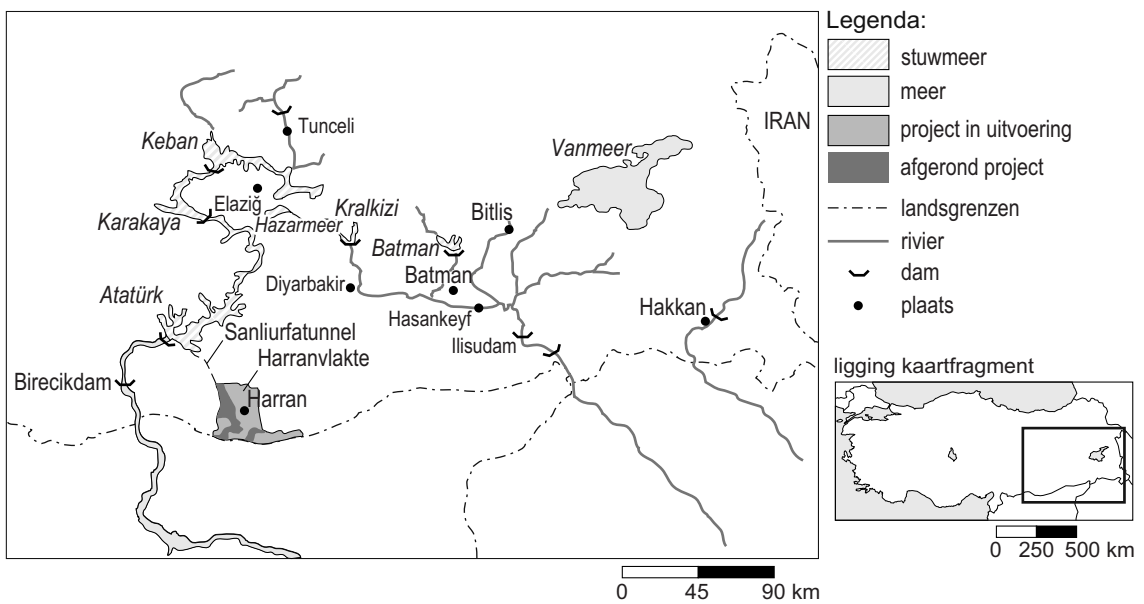
bron 17
Ontziltingsfabriek

- 1p **25** Zie bron 17
Het ontzilten van zeewater wordt steeds meer toegepast om het Midden-Oosten van water te voorzien.
→ Geef een reden waarom het ontzilten van zeewater niet duurzaam is.
- 1p **26** In Nederland worden akkers en weilanden vaker beregend dan dat er druppelirrigatie wordt toegepast.
→ Noem hiervoor een reden.

bron 18

Het Zuidoost-Anatoliëproject

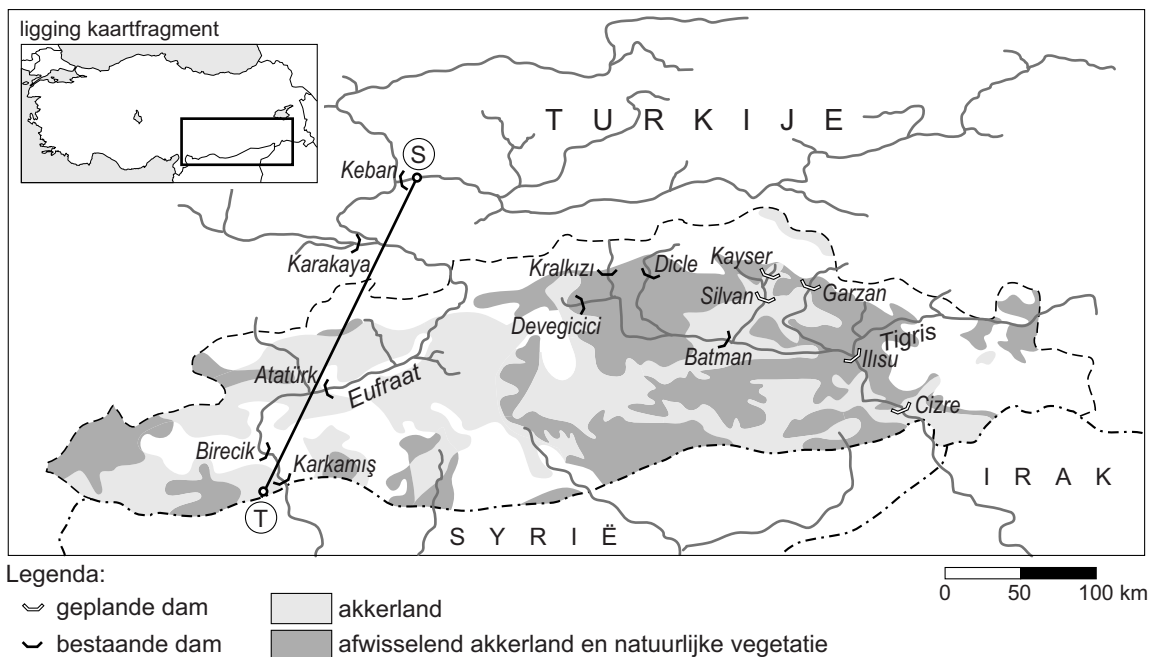

Het Zuidoost-Anatoliëproject is het grootste en meest veelzijdige ontwikkelingsproject van het Midden-Oosten. Er zijn 21 stuwdammen aangelegd. De belangrijkste dam, de Atatürkdam, is in 1994 in gebruik genomen. Water uit het stuwmeer van de Atatürkdam zal via de Sanliurfatunnel, de grootste watertunnel in de wereld, de Harranvlakte van water voorzien.

- 2p 27 De tekst in bron 18 is positief over het Zuidoost-Anatoliëproject. Er worden alleen voordelen genoemd. Over het gebied dat stroomafwaarts van de stuwdammen ligt wordt niet gesproken. Voor dit gebied hebben de stuwdammen voordelen en nadelen gebracht.
- Noem twee nadelen voor het gebied stroomafwaarts van de stuwdammen.

bron 19
Het Zuidoost-Anatoliëproject

- 1p 28 Bekijk bron 19.
Hoe groot is de afstand hemelsbreed tussen S en T?
- A ongeveer 50 kilometer
  - B ongeveer 125 kilometer
  - C ongeveer 250 kilometer
  - D ongeveer 500 kilometer
- 2p 29 Uitbreiding van de landbouwproductie in het gebied van bron 19 was een belangrijke reden voor de aanleg van de Atatürkdam.
→ Geef nog twee redenen voor de aanleg van de Atatürkdam.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.